

РЕШЕНИЕ

№ 342

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова
Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20241000500229 по описа за 2024 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл.273 от ГПК.

С решение от 06.10.2023г по гр.д. № 5971/2018г СГС, ГО, I-3-ти състав е осъдил ЗК „Лев инс”АД да заплати на П. Д. Г. сумата от 800 000лв- обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ПТП настъпило на 27.08.2015г, по иск предявен на осн. чл. 226,ал.1 от КЗ/отм/. Съдът е отхвърлил иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди до пълния му предявен размер от 1 000 000лв. С решението си съдът е възложил разноските по делото съобразно изхода от спора и доказаните разноски от страните.

Решението на СГС, като необжалвано, е влязло в сила в отхвърлителната си част.

Решението е обжалвано с въззивна жалба от застрахователя ЗК Лев инс АД в осъдителната част. Въззивникът поддържа, че решението е постановено в нарушение на материалния закон, че по делото не се установява наличие на осъществен състав на неправомерно увреждане, че случая не се урежда от нормата на чл.226, ал.1 от КЗ /отм/, че става въпрос за трудова злополука , а не ПТП. Възразява, че инцидентът е трудова

злополука и че не се установява виновно и противоправно поведение на лице, чиято ГО на автомобилистите е обезпечена от ответника, както и че не се установява действие или бездействие на застрахования по повод притежаването и използването на автомобил. Възразява, че настъпилото събитие не попада в застрахователното покритие по застраховка ГОА. Възразява, че автомобилът не е бил в движение, както и че инцидентът не е настъпил в резултат на негово обезопасяване. Възразява, че съдът не се е произнесъл по негово възражение за съпричиняване. Моли апелативния съд да отмени решението на СГС в обжалваната част и предявения иск да бъде отхвърлен изцяло.

Ищецът пред СГС – настоящ въззиваем П. Г. е депозирал писмен отговор на въззивната жалба, с който жалбата е оспорена. Ищецът счита, че решението на СГС е правилно и обосновано и не са нарушени материалноправни и процесуалноправни разпоредби при неговото постановяване. Поддържа, че застраховка ГОА не покрива само вреди от ПТП, а от използването на МПС, което следва да се тълкува максимално широко. Сочи, че процесното събитие не е сред изключените рискове по чл.268 от КЗ/отм/. Цитира практиката СЕС в подкрепа на тълкуването си на понятието „използване” на МПС. Поддържа, че по делото се установява, че водачът на т.а.Мерцедес Актрос е паркирал автомобила, не е свалил товарната платформа и именно това е причинило увреждането на ищеца. Оспорва наличието на принос за увреждането от страна на ищеца.

В о.с.з. страните се представляват.

Въззивникът ЗК”Лев инс ”АД се представлява по делото от юрк. З., който поддържа, че в случая не може да се ангажира отговорност по договор за застраховка ГОА, тъй като инцидентът не е свързан с използване на МПС, а единствено е настъпил върху МПС. Моли жалбата да бъде уважена. Претендира разноси по делото, съобразно списък по чл.80 от ГПК. Прави възражение за прекомерност на разноските, претендирани от въззиваемата страна.

Въззиваемата страна П. Г. се представлява от адв. Г., който оспорва жалбата, моли да се потвърди първоинстанционното решение. Поддържа, че увреждането на ищеца е настъпило във връзка с използването на товарен автомобил, в процеса на товарене. Пзовава се на практика на СЕС, на дадени отговори на преюдициални въпроси поставени от национални съдибища по сходни казуси. Претендира разноси по делото, съобразно списък по чл.80 от ГПК, който представя.

Въззиваемият представя писмена защита по делото, с която моли да се съобрази проекта за закон за изменение и допълнение на КЗ, в който е дадена легална дефиниция на понятието „използване на превозно средство”.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт,

намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са дадените указания по тълкуването и приложението на закона от ВКС с ТР № 1/2013г по т.д. №1/2013г на ОСГТК- т.1.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е частично неправилно в обжалваната част, по съображения изложени във въззивната жалба и следва да бъде отменено по следните съображения:

Предявен е иск за заплащане на обезщетение от ищец, пострадало лице / по смисъла на чл.265, ал.2 от КЗ/отм/ против застраховател, сключил договор за застраховка ГО с увреждащото лице. При така предявеният пряк иск от увреденото лице следва да се установи по делото наличието на застрахователно правоотношение между ответника- застраховател по застраховка ГО и увреждащото лице, породено от договор за застраховка ГО, както и наличието на основание за ангажиране на застрахователната отговорност на застрахователното дружество, което отговаря за вреди причинени от деликтното поведение на застрахования. Т.е. следва да се установи, че застрахованото по застраховка ГО лице е причинило виновно и противоправно вреди на ищеца, като следва да се установи както причинната връзка между поведението на застрахования и вредите на пострадалото лице, така и размера на обезщетението, което би компенсирало претърпяните вреди.

По делото безспорно, видно от отговора на ИМ, че гражданската отговорност за вреди причинени от собствеността и ползването на т.а. Мерцедес Актрос на трети лица е била застрахована от ответното дружество по договор за ЗЗГОА със срок на валидност от 17.03.2015 г до 16.03.2016 г.

Видно от представената по делото присъда, постановена по НОХД № 318/2021г на РС- Ихтиман, влязла в сила на 15.02.2023 г, П. В. Г., управител на „Екологика-България“, ЕООД и В. П. Г. отговорник за здравословни и безопасни условия на труд при товаро-разтоварителни работи при дружеството са признати за виновни за това, че на 27.08.2015 г при условията на независимо съпричинителство, поради немарливо изпълнение на правно регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност – товарене на специален автомобил, собственост на дружеството с чували тип биг – бег, са нарушили съответно чл. 5, ал.1 от Наредба №3/2001г за минимални изисквания за безопасност и опазване здравето на работниците и чл. 14, т. 4 от Наредба

№ 12/30.12.2005 г за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – не са осигурили на потстрадалия Г. лични предпазни средства, което е довело до падане на Г. от каросерията и претърпяване на тежка телесна повреда.

По делото се установява от протокол № 14 от 06.10.2015г на НОИ,ТП-София област, че към момента на инцидента Г. е бил „работник рециклиране на отпадъци” при „Екологика България” ЕООД. В протокола са описани част от задълженията на работника съобразно длъжностната му характеристика, касаещи рециклиране на оборудване. Видно от протокола П. Г. е бил назначен при „Екологика България” ЕООД с трудов договор от 26.08.2015г.

Представени са правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, изготвени от „Екологика България”ЕООД, видно от които товарните единици не се подреждат , поправят, обвързват, когато са повдигнати/8.1/. Предвидено е когато товарът се повдига да се използват няколко лица, за осигуряване на безопасност/чл.32/

В о.с.з. на 18.09.2019г по делегация от Районен съд- Ихтиман са разпитани свидетелите Д. Г., С. Г. и В. Г., А. Д..

Свидетелката Г. установява, че живее с ищеца на съпружески начала. Установява, че е видяла ищеца в деня на злополуката в Бърза помощ, където лежал и не можел да си движи крайниците,а от лявото му ухо и от устата течала кръв, имал и два избити зъба. Установява, че лекар й е казал, че ще остане парализиран. Свидетелката установява, че ищецът бил поставен в изкуствена кома, правили му изследвания. Установява, че му е направена операция, продължила пет часа. Лекарите установили, че парализата на ищеца е от кръста надолу – параплегия, имал кръвонасядане в мозъка, бедрената става на десния крак била счупена, както и дясното тъпанче. Свидетелката установява, че ищецът бил изписан на 07.09.2015 г. Установява, че след това ищецът започнал рехабилитация у дома, ходел на профилактични прегледи, слухът му също бил увреден. Свидетелката установява,че ищецът понастоящем не може да се обслужва сам, мускулите на краката му подскачат и това му причинява болка. Използва помощни средства – инвалидна количка, тоалетна количка, успоредка за рехабилитация. Установява, че не може да се придвижва самостоятелно, без помощни средства. Поставен му е катетър и му правят клизма на всеки три дни. Според свидетелката ищецът ползва тоалетен стол, не може да се obuе сам, да си приготви храна, да излезе от къщи, дори с количката не може да се придвижва сам. Свидетелката установява, че станалото се е отразило на психиката на ищеца. Установява,че гръбнакът му се е изкривил и от това също изпитва силна болка, която при студ се засилва. Свидетелката установява, че силните болки след операцията продължили поне половин година. Установява, че по тялото на ищеца са се появили декубитални рани, една от които на опашката и съществува и понастоящем.

Свидетелят В. Г. установява, че познава ищеца, с когото работели в „Екологика

България” ЕООД. Свидетелят установява, че в деня на инцидента той паркирал камиона, който товарели. Установява, че е присъствал на товаренето на камиона . Установява, че товарили торби биг-бег, от по 700 – 800 кг, товарили ги с кран. Торбите трябва да се вържат една с друга, за да не се отварят. Установява, че платформата не можела да се свали до долу, защото била тежка и после не можела да се качи. Установява , че в един момент разбрал , че ищецът падналот камиона.

Свидетелят С. Г. установява , че също работел по време на инцидента в базата. Товарили са заедно камиона. Установява, че разбрал за инцидента когато някой казал, че ищецът е паднал. Свидетелят установява, че ремаркетото не е било свалено, а е високо около 2.50 – 3.00 м.

Свидетелят Д. установява, че е работел заедно с ищеца . Установява, че е имало паркиран камион. Установява, че с ищеца били горе в камиона, товарели алуминий. Установява, че въжето, с което ищецът връзвал торбите се скъсало и той паднал от камиона назад . Установява, че ищецът бил изправен, а той работел клекнал. Установява, че платформата е можело да бъде свалена, както и че ищецът паднал от около 3 метра височина.

В о.с.з. на 17.02.2020г е изслушана КСМАТЕ, изготвена от в.л. д-р Х. М. специалист-неврохирург, д-р Ю. Й. специалист-хирург и инж. С. А., които установяват, че според свидетелските показания автомобилът е бил оборудван с механизъм за сваляне и повдигане на каросерията. Установяват, че вследствие на инцидента ищецът е претърпял тежка контузия и притискане на гръбначния мозък, изразяваща се с пълно обездвижване на долните крайници /параплегия/, обезчувствяване на същите /анестезия/, нарушен тазово-резервоарен контрол. Взривна фрактура на дванадесети гръден прешлен /Tx12/. Фрактура на първи поясен прешлен /L1/ и единадесети гръден прешлен /Tx11/. Травматична дискова херния на ниво Tx11-Tx12. Фрактура на пети поясен прешлен /L5/. Контузия на главния мозък. Фрактура на черепната основа тилно и пирамидата вдясно. Двустранни мозъчни челни и слепоочни кръвоизливни контузии. Кръвоизлив /субдурален хематом/ около 3-4 мм. вляво челно-слепоочно. Фрактура на шийката на дясната бедрена кост. Според вещите лица механизмът на получаване на увредите е „височинна травма” – падане по гръб от височина около три метра на твърда повърхност. Дават заключение за пряка връзка между вида и тежестта на получените травми от една страна и от друга страна височината, от която е паднал ищецът. Вещите лица установяват, че непосредствено след инцидента за периода 27.08. – 08.09.2015 г на ищеца е проведено оперативно лечение. Лечението е продължено в домашно-амбулаторни условия – медикаментозно и рехабилитационно, под наблюдение и контрол от личен лекар, невролог, неврохирург, уролог, физиотерапевт. Според вещите лица за периода 15.11. – 18.11.2018 г е проведено оперативно лечение във ВМА – МБАЛ София поради болки в гръдно-поясния отдел на гръбначния стълб и установено

порочно разположение (малпозиция) на стабилизационната система. Извършено е оперативно отстраняване на стабилизационната система. Според вещите лица по отношение счупването на шийката на дясната бедрена кост, не е провеждано специфично/оперативно лечение, тъй като водеща е била травмата на гръбначния стълб, фрактурата на шийката е била вклинена и за лечението е било необходимо само покой, който се покрива с получената долна параплегия. Според вещите лица периодът на възстановяване на черепно-мозъчна травма с характер на процесната е до 24 месеца при липса на усложнения, каквито при ищеца няма установени. Периодът на костно зарастване на фрактурата на гръбначните прешлени е 12-18 месеца. В случая зарастването е настъпило в тези срокове, но с остатъчно нарушено алиниране на гръбначния канал, т.е. остатъчна спондилолистеза (предно прихлъзване) на T_x11 спрямо T_x12, което води до стеснение на гръбначния канал на това ниво. Възстановяването на неврологичните увреждания, настъпили в резултат на контузията и притискането на гръбначния мозък, е продължителен процес, траещ в някои случаи с години. Консолидацията/ зарастването/ на вклинена, неоперирана фрактура на шийката на бедрената кост нормално протича за около 6 месеца. Според вещите лица има данни, че черепно-мозъчната травма е отзвучала без остатъчни явления. Подобна е преценката и във връзка с фрактурата на бедрената шийка. Относно гръбначно-мозъчната травма може да се приеме, че увредата на гръбначния мозък на ниво T_x10-T_x12 се изразява в пълно функционално и вероятно анатомично прекъсване, което определя невъзможността за възстановяване на двигателната и сетивна дейност за долните крайници, както и на нарушения тазово-резервоарен контрол. Заключение е, че пълно възстановяване на увредените неврологични функции – долна параплегия, анестезия и нарушен тазово-резервоарен контрол, е абсолютно невъзможно, а значително или частично подобрене е много малко вероятно. Според вещите лица ищецът е търпял интензивни болки за срок от 6 месеца, значителни- 12 месеца и продължаващи и понастоящем умерени болки. При извършен личен преглед на ищеца на 27.01.2020г. вещите лица констатираха оплакване от постоянни стягащи болки в долни крайници, оплакване от болки в главата за период от около 2 години, многократни уроинфекции поради наличието на катетър. Установяват, че катетърът е свален преди година и половина поради възстановен мехурен автоматизъм. Установяват, че понастоящем ищецът използва външен уринаторен стенд, поради липса на усещане за физиологични нужди. Установяват, че ищецът може самостоятелно да седне и да се премести в инвалидна количка, ако някой я държи. Установяват наличие на декубитална рана в кръстно-опашната област.

При така установените факти съдебният състав приема за установено по делото, а по същество и за безспорно между страните, че на 27.08.2015 г. т. а. Мерцедес Актрос е трябвало да бъде натоварен в складова база на „Екологика-България“ ЕООД с торби биг-бег, съдържащи алуминиеви отпадъци. Не се спори, че в товаренето участвал

и ищецът, който работел в дружеството. Установява се, че се е наложило на ищеца да се качи в каросерията на камиона и да завърже торбите една към друга с въже. При дърпане на въжето то се скъсало, ищецът загубил равновесие, залитнал и паднал от камиона от височина около 3 метра, като ударил гърба и главата си.

Спорно е по делото дали така описаното произшествие представлява застрахователно събитие, което се покрива от сключената застраховка ГОА със застраховател – ответното дружество.

Съгласно чл. 257 от КЗ /отм, действащ към момента на произшествието/ застраховката "Гражданска отговорност" на автомобилистите покрива гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства. В закона няма дадено легално определение на термина използване на МПС, като елемент от хипотезата на нормата, при проявата на който се ангажира отговорността на застрахователя.

В пар.46 от ДР на КЗ/отм/ е посочено, че кодексът въвежда разпоредбите на Директива 72/166 ЕО на Съвета относно сближаване на законодателствата на държавите членки относно застраховката "Гражданска отговорност" при използването на моторни превозни средства и за прилагане на задължението за сключване на такава застраховка, както и последващите изменящи Директиви 72/430, 84/5 и 2005/14.

С чл. 3 от Директива 71/166 ЕО държавите –членки поемат задължение , че гражданската отговорност във връзка с използването на превозни средства с обичайно домуване на тяхна територия, е застрахована.

По същият начин е уредено задължението на държавите членки и с последващата Директива 2009/103 ЕО, а именно всяка държава членка дължи предприемане всички подходящи мерки с цел застраховане на гражданската отговорност при използването на превозно средство, което обичайно се намира на нейна територия.

С чл.1, пар.1а на Директива 2009/103 ЕО, която разпоредба е въведена с Директива 2021/2118 ЕО, е дадена легална дефиниция на понятието „използване на превозно средство" като всяко използване на превозно средство, което в момента на произшествието съответства на функцията на това превозно средство като средство за транспорт, независимо от неговите характеристики и независимо от терена, на който се използва моторното превозно средство, както и от това дали то е неподвижно, или в движение.

Директива 2009/103 ЕО е транспонирана в българското законодателство с действащия сега КЗ. Доколкото обаче нормата на чл.1, пар.1а от Директивата е тълкувателна, то може да се приеме, че даденото тълкуване на термина „използване на ПС" е относимо и може да се прилага не само при случаите, възникнали и регулирани

след въвеждане на тази норма , но и регулирани от предходните разпоредби на Директиви, които използват същия термин за посочване на задължението на държавата членка за осигуряване застрахователно покритие на вредите от ПС.

Обстоятелството, че и преди тази тълкувателна норма на чл.1, пар.1а от Директива 2009/103 ЕО понятието „използване на ПС” се е тълкувало по сходен, разширителен начин се установява от практика на СЕС- решение по дело C- 100/2018, както и цитираните от ищеца решения по дело C- 648/2017 и по дело C-162/13. От решенията се установява, че СЕС приема, че използването на превозно средство не се ограничава от обстоятелствата дали същото е в движение или не, по какъв терен се движи, ако се движи , а се има предвид всяко използване на превозното средство в съответствие с обичайната му функция. Сочи се, че обикновено превозните средства служат като средства за транспорт и тълкуваното понятие обхваща всяко използване на превозно средство като средство за транспорт.

С оглед на така установеното тълкуване на понятието „използване на превозно средство” съдебният състав приема, че сключената застраховка ГОА, покриваща вредите от използването на МПС Мерцедес Актрос към 27.08.2015г покрива и вредите причинени на настоящия ищец.

Случилото се на 27.08.2015г- падането на ищеца от платформата на автомобила и понасянето на увреждания- представлява застрахователно събитие, покрито от сключената застраховка ГОА. Това е така, защото инцидента настъпва при товаренето на автомобил, използван за превоз на товари, т.е. използването на автомобила е било за превоз на товари, като в момента на произшествието автомобилът е бил използван във връзка с тези му функции - като средство за транспорт на товари и е без значение, че същият не е бил в движение. Товаренето на товарен автомобил е вид използване по предназначение, поради което настъпването на вреди в причинна връзка с товаренето на товарния автомобил представлява застрахователно събитие, вредите от което подлежат на обезщетяване от застрахователя, покрил отговорността за вредите на трети лица, настъпили при използването на автомобила. В случая застрахователят по ГОА- ответника- покрива отговорността за уврежданията настъпили при използването-товаренето на т.а. Мерцедес Актрос.

Без значение за наличието на застрахователно събитие е дали инцидента представлява трудова злополука. Няма пречка един деликт да изпълва състава както на трудовата злополука, така и на увреждане във връзка с използване на ПС. Няма твърдения по делото за изплатено обезщетение на ищеца поради вреди от трудова злополука, което би могло да има значение по делото, ако се приеме, че процесното и изплатеното обезщетение са породени от един и същ деликт и покриват едни и същи вреди.

Без значение е и обстоятелството, че има осъдени лица във връзка с инцидента и

то не за престъпление по транспорта. Застраховката ГОА не покрива вреди от престъпления по транспорта, а има по-широк обхват като покрива вреди причинени от използването на ПС.

С оглед гореизложените мотиви по тълкуването на термина „използване на ПС” е неотнормосимо възражението на въззивника, че настъпилият инцидент не е ПТП, няма съставен протокол с пострадали лица от ПТП и автомобилът не е бил в движение. Както беше посочено по-горе използването на МПС и причинените във връзка с това вреди не е еднозначно с настъпването на вреди от ПТП. Използването на ПС съобразно неговата обичайна функция, означава използване на вещта като средство за транспорт и превоз, а не например като средство за генериране на енергия /решение по дело С-514/2016/. Както беше посочено без значение е дали двигателят на превозното средство към момента на инцидента работел или не и дали същото е било в движение или не. Теминът използване на превозното средство се свързва с нормалната експлоатацията на същото съобразно неговите обичайни функции, а не само с настъпването на ПТП и не е свързано с движението на превозното средство.

Предвид изложеното съдебният състав приема, че отговорността за вредите, претърпени от ищеца при падането му от товарната платформа на т.а. Мерцедес Актрос се покрива от сключената застраховка ГОА между „Екологика България”ЕООД и ответника и ответникът дължи обезщетение за тези вреди, поради настъпило в срока на действие на договора за застраховка застрахователно събитие.

Съгласно чл.52 ЗЗД обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Определянето на справедливо обезщетение е свързано с преценката на конкретно съществуващи обстоятелства по всяко дело като например характер и тежест на уврежданията, обстоятелства, при които са настъпили, интензитет и продължителност на болките и страданията, физически и психически последици от уврежданията, възрастта на пострадалия, както и конкретните икономически условия в страната към момента на увреждането, а като ориентир за последните и нивата на застрахователно покритие към същия момент. Тези обстоятелства следва да се преценят в съвкупност за да се обоснове извод кой е справедливият размер на дължимото обезщетение за конкретни неимуществени вреди.

Обективно по делото е установено, че към момента на увреждането ищецът е бил на 52 години.

С оглед установеното – претърпяните физически увреждания – множеството тежки счупвания, съществувалата опасност на живота на ищеца, претърпените няколко операции, продължителния период на силни болки и най-вече настъпилата парализа на долни крайници и нарушения на тазово-резервоарен контрол, при заключение, че пълно възстановяване е абсолютно невъзможно, а значително или частично подобрене е много малко вероятно, всичко това придружено с дълъг период на

носене на урокакътър и преживени уроинфекции , пълната промяна в живота на ищеца, засягаща всички сфери на неговия живот, неминуемия стрес и шок от настъпилата неблагоприятна и неочаквана промяна, продължаващите и досега болки в крайниците и от получените декубитални рани, постоянната необходимост от помощ в ежедневието съдът приема , че по справедливост паричното обезщетение на ищеца за претърпени неимуществени вреди възлиза на сума от 600 000.00 лв. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди следва да се съобразят конкретните, индивидуални и субективни изживявания на ищеца и спрямо тях да се определи дължимото се обезщетение. За определяне на размера на дължимото се обезщетение съдът следва да съобрази и момента на настъпване на увреждането- 2015г, както и относимите към този момент конкретните икономически условия в страната, доколкото обезщетението не следва да служи за неоснователно обогатяване.

На съдебният състав е известно решение № 118/2023г по описа на ВКС , по което решение е определено за заплащане обезщетение за неимуществени вреди в по-висок размер на същото правно основание. Според настоящият съдебмен състав е налице рамлика в обстоятелствата , имащи значение при определяне размера на дължимото се обезщетение, въпрекиче вредите са настъпили в близък период от време. Това е така с оглед възрастта на пострадалото лице и претърпените доказани травми и увреждания и свързаните с тях неимуществени вреди на пострадалите лица. Ето защо съдебният състав приема, че определеното обезщетение от 600 000лв се явява справедливо с оглед установените факти по делото.

При така възприетия извод за основателност на исковата претенция съдът дължи произнасяне по направеното възражение за съпричиняване в отговора на исковата молба.

Съгласно разясненията , дадени от ВКС с ТР № 1/2014г по т.д. № 1/2014г на ОСТК, за да се приеме съпричиняване следва да се установи наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен.

В отговора на ИМ застрахователят е въвел възражение за съпричиняване на увреждането от страна на ищеца , поради това, че се е качил на каросерията на камиона докато не е била свалена и се е поставил в ситуация на завишен риск и не е изпълнил т.32 от Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Във въззивната жалба въззивникът- застраховател поддържа своето възражение за съпричиняване и на двете заявени основания.

Възражението е недоказано. Както беше посочено съпричиняването изисква противоправно поведение на увреденото лице в причинна връзка с увреждането. По

делото ответникът не доказва нарушени правни разпоредби от ищеца, т.е. няма доказателства за противоправност в неговото поведение.

Не се установява по делото правилата за здравословни и безопасни условия на труд да са предоставени на ищеца при постъпване на работа/ на предния ден преди инцидента/ за запознаване. На следващо място тези правила не забраняват качването на платформа на товарен автомобил за уплътняване на товарните единици. Забранява се подреждането, поправянето и обвързването на отварните единици, докато те самите са повдигнати. Ответникът се позовава на разпоредбата на чл.32 от Правилата, но тя касае ръчното повдигане на товари, докато свидетелите по делото установяват, че в случая повдигането е бил чрез кран, а не ръчно.

Следва да се отбележи, че в Наредба № 16/ 1999 г за физиологични норми и правила за ръчна работа с тежести и ЗЗБУТ съществуват норми, адресирани до работещите с тежести – съответно чл.10 от Наредбата и чл.33-34 от Закона, но всички разпоредби изискват даден инструктаж от работодателя за безопасни условия на труд. По делото не се установява в длъжностната характеристика на ищеца да е имало задължение за товаро- разтоварителни дейности, както и не се установява да е минал инструктаж за извършване на такива дейности.

Ето защо, поради липса на доказателства, съдът следва да приеме, че липсва противоправно поведение на ищеца, което да е в причинна връзка с неговото увреждане.

Определеното обезщетение за претърпените от него вреди следва да се възложи изцяло върху застрахователя.

Изводите на двете съдени инстанции частично не съвпадат. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която исковата претенция е уважена за сумата над 600 000лв до 800 000лв и в тази част предявеният иск следва да бъде отхвърлен. В останалата част решението на СГС е влязло в сила.

По отношение на разноските:

С оглед различния резултат от спора решението на СГС подлежи на изменение в частта за разноските.

СГС е приел, че на пълномощника на ищеца се дължи заплащане на възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА. С оглед изменение размер на присъденото обезщетение на ищеца възнаграждението, което се дължи на АД „Й. и Е.” следва да се намали на 22152лв.

На ищеца се дължат разноски в размер на 306 лв, над която сума решението на СГС следва да бъде отменено

Ответникът е осъден да заплати държавна такса по сметка на СГС. С оглед изменения размер на присъденото обезщетение ответникът следва да заплати държавна

такса по сметка на СГС в размер на 24 000лв, над която сума решението на СГС следва да бъде отменено.

Пред настоящата инстанция разноски претендират и двете страни.

Пълномощникът на ищеца- въззиваем претендира разноски по реда на чл.38 от ЗА.

Съдебният състав като съобрази фактическата и правна сложност на спора, материалния интерес по делото, това че е проведено едно съдебно заседание и доказателства по делото не са събрани , както и обстоятелството , че е предявен за разглежда един главен иск, намира че по справедливост възнаграждението за защита по делото е 6 000лв.

При така определеното възнаграждение и с оглед изхода от спора на АД „Й. и Е.” се дължи заплащане на възнаграждение в размер на 3 750лв + 750лв ДДС или общо сумата от 4 500лв.

Ответникът- въззивник претендира разноски за държавна такса – 16 000лв и възнаграждение за защита от един юрисконсулт, което съдът определя на 400лв. С оглед изхода от спора върху ищеца следва да бъде възложена за заплащане сумата от 4100лв.

Предвид изложените съображения състав на Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 261198 от 06.10. 2023г по гр.д. № 5971/2018г по описа на Софийски градски съд, I ГО, 3-ти състав в частта, с която е осъдено ЗК„Лев инс”АД да заплати на П. Д. Г. сумата над 600 000лв до 800 000лв- обезщетение за претърпени неимуществени вреди от инцидент, настъпил на 27.08.2015г, както и в частта, с която е осъдено ЗК„Лев инс”АД да заплати на АД „Й. и Е.” възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА за сумата над 22152лв , на П. Г. сумата над 306 лв и по сметка на Софийски градски съд държавна такса за сумата над 24 000лв и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск от П. Д. Г. с ЕГН ***** против ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от падане от товарна платформа на камион Мерцедес Актрос с ДК № *****, представляващо застрахователно събитие покрито от договор за задължителна застраховка ГОА, настъпило на 27.08.2015г, на осн. чл.226,ал.1 от КЗ/отм/ за сумата над 600 000лв до 800 000лв.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 261198 от 06.10. 2023г по гр.д. № 5971/2018г по описа на Софийски градски съд, I ГО, 3-ти състав в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 да заплати на АД „Й. и Е.” сумата от 4500лв с ДДС- възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА.

ОСЪЖДА П. Д. Г. с ЕГН ***** да заплати на ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 сумата от 4100лв- възнаграждение по делото, на осн. чл.38 от ЗА.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните , при условията на чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____